

02.20.011.005.001.157

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ: ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Θ. 24401, 1705 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΤΗΛ.: 22409502 - 22409507
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 31/05/2024

ΑΙΤΗΤΗΣ: ΚΟΣ ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΙΑΛΛΟΥΡΟΣ ΓΙΑ ΒΑΘΙΑ ΓΟΝΙΑ SOLAR ENERGY LTD
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΠΕΝΤΑΔΑΚΤΥΛΟΥ 6
2682 ΠΑΛΑΙΟΜΕΤΟΧΟ

ΛΗΦΘΗΚΕ
26 ΙΩΝ. 2024
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΑΡ. ΑΙΤΗΣΕΩΣ: ΛΕΥ/02151/2022

ΗΜΕΡ. ΛΗΨΕΩΣ: 15/11/2022

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ: ΙΣΧΥΟΣ 14MW

Φ/Σχ: 31 25W2
31 25

Αρ. Τεμ.: 240 549 241
242 413

ΠΟΛΗ/ΧΩΡΙΟ: ΓΕΡΙ & ΑΓΙΟΣ ΣΩΣΤΗΜΕΝΟΣ

Τμήμα: 8

Η Πολεοδομική Αρχή με το παρόν εγκρίνει την αίτηση για πολεοδομική άδεια για την ανάπτυξη που αναφέρεται πιο πάνω και που περιγράφεται λεπτομερώς στην αίτηση που υποβλήθηκε, με βάση τα σχέδια που έχουν εγκριθεί (με οποιαδήποτε τυχόν τροποποιήσεις που δείχνονται πάνω σ' αυτά) και με την προϋπόθεση τηρήσεως των όρων του Παραρτήματος που επισυνάπτεται.

Κοιυ.: - Δήμαρχο Γερτίου,
- Γραρχ. Λεωτ. Μηνάς Π. Πιπιδάκης,
- Διευτ. Π. Περιβαλλοντος.

(Υπ.) ΕΒΕΛΥΝ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

για ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ
Πολεοδομική Αρχή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Η άδεια αυτή δεν περιλαμβάνει χορήγηση άδειας με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο ή άλλο Νόμο. Είναι ευθύνη του αιτητή να αποταθεί ξεχωριστά για την εξασφάλιση των άλλων αδειών που απαιτούνται.
2. Αν θεωρείτε ότι τα νόμιμα συμφέροντα σας παραβλάπτονται από την απόφαση αυτή, μπορείτε, μέσα σε 30 μέρες το αργότερο από την ημερομηνία κοινοποίησής της αποφάσεως, να υποβάλετε Ιεραρχική Προσφυγή στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η Προσφυγή ασκείται με την κατάθεση εγγράφου μέσα στηνηπιο πάνω προθεσμία, στο Υπουργείο Εσωτερικών, που περιέχει τους λόγους για τους οποίους γίνεται η Προσφυγή και με κοινοποίηση, μέσα στην ίδια προθεσμία, αντιγράφου της Προσφυγής στην Πολεοδομική Αρχή.
3. Για να καταστεί δυνατή η εξέταση της Ιεραρχικής Προσφυγής θα πρέπει να καταβάλετε στο γραφείο της Πολεοδομικής Αρχής τα δικαιώματα που έχουν καθοριστεί για τις Ιεραρχικές Προσφυγές, με βάση τους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμούς του 2013 (Κ.Δ.Π. 29/2013) και να επισυνάψετε αντίγραφο της απόδειξης στην Ιεραρχική Προσφυγή που θα υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

Αρ. Αιτήσεως : ΑΕΥ/02151/2022

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : Κος ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΙΑΛΛΟΥΡΟΣ ΓΙΑ ΒΑΘΙΑ GONIA SOLAR ENERGY LTD

- (12) Η ανάπτυξη να μην τεθεί σε χρήση εκτός αν εκτελεστούν όλοι οι όροι της άδειας αυτής.
- (20) Η χρήση της ανάπτυξης και των επιμέρους χώρων της να είναι όπως δείχνεται στα σχέδια που εγκρίθηκαν.
- (40) Η ανάπτυξη να πραγματοποιηθεί στη θέση που δείχνεται στα εγκεκριμένα σχέδια.
- (500) Η παρούσα πολεοδομική άδεια αφορά ανάπτυξη για τη δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 14MW με υποστηρικτικές χρήσεις (δύο υποσταθμούς Α.Η.Κ με βοηθητικούς χώρους, δωμάτια μετασχηματιστών), εντός των τεμαχίων με αρ. 240, 241, 549 και 413, Φ./Σχ. 31/25W2, στον Δήμο Γερίου και του τεμαχίου αρ. 242, Φ/Σχ. 31/25, στην κοινότητα Αγίου Σωζόμενου.
- (501) Η άδεια αυτή είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και ισχύει για όση περίοδο θα ισχύει η άδεια λειτουργίας / παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του φωτοβολταϊκού πάρκου που θα εκδοθεί από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ). Η παράταση της ισχύος της άδειας αυτής θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα υπάρχει σε ισχύ άδεια λειτουργίας / παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΡΑΕΚ, η οποία να καλύπτει χρονική περίοδο εντός της πιστοποιημένης διάρκειας ζωής του βασικού εξοπλισμού του πάρκου. Η σχετική αίτηση για παράταση της ισχύος της παρούσας προσωρινής άδειας θα πρέπει να υποβληθεί 3 μήνες πριν από τη λήξη της και η αιτούμενη διάρκειά της να συμπίπτει με εκείνη της σχετικής άδειας που εκδίδεται από τη ΡΑΕΚ.
- (502) Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο δεν εκδοθεί άδεια κατασκευής του σταθμού και στη συνέχεια άδεια λειτουργίας / παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του φωτοβολταϊκού πάρκου από τη ΡΑΕΚ, η παρούσα άδεια παύει αυτόματα να ισχύει.
- (503) Σε περίπτωση διακοπής της παραγωγής ενέργειας ή λειτουργίας του φωτοβολταϊκού πάρκου όλες οι εγκαταστάσεις του συστήματος να αποξηλωθούν και απομακρυνθούν, και να αποκατασταθεί το τοπίο μέσα σε καθορισμένη χρονική προθεσμία, σύμφωνα με τις οδηγίες της αρμόδιας Τοπικής Αρχής.
- (504) Σε καμία περίπτωση οποιοδήποτε μέρος των οικοδομών ή και των εγκαταστάσεων, ή επιχωμάτωση, σε ύψος μεγαλύτερο από 1,20 μ. από τη στάθμη του φυσικού συνεχόμενου εδάφους, να ανεγερθεί / εκτελεστεί σε

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

Αρ. Αιτήσεως : ΛΕΥ/02151/2022

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : Κος ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΙΑΛΛΟΥΡΟΣ ΓΙΑ VATHIA GONIA SOLAR ENERGY LTD

απόσταση μικρότερη από 6,00 μ. από τα σύνορα του τεμαχίου, εκτός από τις περιπτώσεις όπου ειδικά αναγράφεται διαφορετικά πάνω στα εγκεκριμένα σχέδια ή περιγράφεται σε άλλο όρο της άδειας.

- (505) Οι κατασκευαστικές εργασίες για την υλοποίηση της ανάπτυξης να μην επηρεάσουν καθ' οποιονδήποτε τρόπο ξένα τεμάχια, παρακείμενες ιδιοκτησίες και τους εγγεγραμμένους δημόσιους δρόμους.
- (506) Να αφεθεί είσοδος/έξοδος οχημάτων μόνο στη θέση και με το πλάτος που δείχνεται στα εγκεκριμένα σχέδια.
- (507) Να διαμορφωθούν και να διατηρούνται στον ελεύθερο χώρο του τεμαχίου οι δύο (2) χώροι στάθμευσης οχήματος, για τις ανάγκες της παρούσας ανάπτυξης, στη θέση και διαστάσεις/γεωμετρικά χαρακτηριστικά που φαίνονται στα εγκεκριμένα σχέδια.
- (508) Να υποβληθεί σχεδιαστική λεπτομέρεια της περίφραξης του δυτικού συνόρου του τεμαχίου 549, που εφάπτεται υδατορέματος, για έγκριση από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων στο στάδιο της Άδειας Οικοδομής. Η περίφραξη σε αυτό το σημείο να τοποθετηθεί 3μ. από το σύνορο του τεμαχίου. (Σχετικός ο όρος με αρ. 12, της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης, ημερομηνίας 12/02/2024)
- (509) Η περίφραξη να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη, η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον. (Σχετικός ο όρος με αρ. 35, της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης, ημερομηνίας 12/02/2024)
- (510) Να διατηρηθεί η φυσική βλάστηση περιμετρικά του φωτοβολταϊκού πάρκου και μετά το πέρας των εργασιών να ενισχυθεί με φυτεύσεις ιθαγενών ειδών χλωρίδας. (Σχετικός ο όρος με αρ. 40, της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης, ημερομηνίας 12/02/2024).
- (511) Να ικανοποιηθούν οι όροι των ακόλουθων διαβουλευτών, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της άδειας αυτής, και οι οποίοι έχουν την αρμοδιότητα παρακολούθησης/υλοποίησης των όρων:
- i. του Τμήματος Περιβάλλοντος (όπως αυτοί διατυπώνονται στη σχετική Γνωμοδότηση που εκδόθηκε στις 12/02/2024),
 - ii. της Α.Η.Κ (όπως αυτοί διατυπώνονται στην επιστολή της ημερομηνίας 12/04/2024),
 - iii. του Τμήματος Αναπτύξεως και Υδάτων (όπως αυτοί διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομηνίας 14/07/2022),
- που επισυνάπτονται ως Παραρτήματα 1, 2, 3 αντίστοιχα και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας άδειας.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

- (512) Πριν την έναρξη λειτουργίας της ανάπτυξης οι αιτητές να αποταθούν στις Αρμόδιες Αρχές για να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες άδειες / εγκρίσεις, που πιθανόν να απαιτούνται από άλλες νομοθεσίες και να τηρηθούν όλοι οι όροι / προϋποθέσεις που τυχόν θέσουν, όπως για θέματα πυρασφάλειας και πυροπροστασίας.
- (513) Σε περίπτωση σύγκρουσης ή ασυμβατότητας μεταξύ των εγκριμένων σχεδίων της παρούσας πολεοδομικής άδειας και των όρων που τίθενται σε αυτή, θα υπερισχύουν οι όροι της άδειας.

Σημειώσεις προς τους Αιτητές και την Αρμόδια Αρχή:

-
1. Η αίτηση δεν έχει αξιολογηθεί σε σχέση με άλλα θέματα που αφορούν πρόνοιες νομοθεσιών άλλων από τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο.
 2. Σε περίπτωση που απαιτείται τροποποίηση των εγκριμένων με την παρούσα Πολεοδομική Άδεια σχεδίων λόγω εφαρμογής των Οικοδομικών Κανονισμών ή απόψεων άλλων Τμημάτων / Υπηρεσιών, για τις οποίες απαιτείται η χορήγηση νέας Πολεοδομικής Άδειας / Έγκρισης, να υποβληθούν στην Πολεοδομική Αρχή τροποποιημένα σχέδια για έγκριση.
 3. Στα πλαίσια εξέτασης της αίτησης ζητήθηκαν οι απόψεις των ακόλουθων εμπλεκόμενων Τμημάτων / Υπηρεσιών:
 - Τμήματος Περιβάλλοντος
 - Δήμο Γερίου
 - Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου
 - Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
 - Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας
 - Τμήμα Γεωργίας
 - Τμήμα Αναπτύξεων Υδάτων
 - Τμήμα Δασών
 - Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας
 - Υπουργείο Άμυνας
 - Τμήμα Αρχαιοτήτων
 4. Επισύρεται η προσοχή σας ειδικά στο περιεχόμενο των όρων με αρ. (508), (509), (510) και (511), που σχετίζονται μεταξύ άλλων με τη Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής, η οποία θα παρακολουθεί την εφαρμογή των όρων/μέτρων που περιέχονται στην Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση.

(Υπ.) ΕΒΕΛΥΝ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

(Έβελυν Κυπριανού)
για Διευθυντή
Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΕΟ/ΚΧΓ (31.05.2024)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Αριθμός Φακέλου σας: ΛΕΥ/02151/2022

Αριθμός Φακέλου ΑΗΚ: 498001844&498001843(B29372)

Επαρχιακό Γραφείο Τμ. Πολεοδομίας & Οικήσεως Λευκωσίας
Τ.Θ. 24401, 1705 Λευκωσία

12/04/2024

Κύριοι,

Έκδοση Πολεοδομικής Άδειας για ανέγερση Φωτοβολταϊκού Πάρκου Ισχύος 14MW, της εταιρείας Vathia Gonia Solar Energy Ltd, στα τεμάχια: 240, 241, 242, 413, 549, Φ/Σχ: ΧΧΧΙ 25 W2, στο Γέρι.

Παρακαλώ να κοινοποιηθούν έγκαιρα στον αιτητή, οι πιο κάτω απόψεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου αναφορικά με την πιο πάνω υπόθεση:

- Απαιτούνται δύο Ηλεκτρικοί Υποσταθμοί Διανομής στις θέσεις που δείχνονται στα σχέδια. Για τους Υποσταθμούς Διανομής θα πρέπει να εξασφαλισθούν Άδειες Οικοδομής τις οποίες πρέπει να προσκομίσει ο αιτητής στην ΑΗΚ. Οι Υποσταθμοί Διανομής θα κατασκευαστούν από τον αιτητή με επίβλεψη αδειούχου Πολιτικού Μηχανικού, μέλος του ΕΤΕΚ, σύμφωνα με τις οδηγίες, τις υποδείξεις, τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές της ΑΗΚ.
- Οι αναγκαίοι χώροι, τα δικαιώματα διάβασης, τοποθέτησης και συντήρησης υπογείων καλωδίων, καθώς και τα κτίρια των Υποσταθμών Διανομής θα πρέπει να εκμισθωθούν στην ΑΗΚ, έναντι του μισθώματος των (€10) δέκα ευρώ το χρόνο, για όσο χρονικό διάστημα το Φωτοβολταϊκό Πάρκο θα βρίσκεται σε λειτουργία και διασυνδεδεμένο με το Δίκτυο της ΑΗΚ.
- Θα πρέπει να γίνει αίτηση του Φωτοβολταϊκού Πάρκου για ηλεκτρική σύνδεση. Μετά την αίτηση, η ΑΗΚ θα προχωρήσει στην εκπόνηση τεχνοοικονομικής μελέτης και ο αιτητής θα πρέπει να αποδεχτεί τους σχετικούς όρους σύνδεσης που θα εκδοθούν για να προχωρήσει η ηλεκτροδότηση. Θα πρέπει να τηρηθούν όλες οι πρόνοιες του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, Κανόνων Αγοράς και Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.
- Το Φωτοβολταϊκό Πάρκο επηρεάζεται από το υφιστάμενο δίκτυο της ΑΗΚ και ο αιτητής θα πρέπει να αποταθεί στην Αρχή Ηλεκτρισμού για μετακίνηση του.
- **Στις απόψεις της ΑΗΚ συμπεριλαμβάνονται και οι επισυνημμένοι ΟΡΟΙ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ για τις εναέριες γραμμές Μεταφοράς που διέρχονται πάνω από το τεμάχιο 549, όπως φαίνονται στο παράρτημα "I".**
- Οι απόψεις μας όπως διατυπώνονται στην παρούσα επιστολή είναι μόνο για σκοπούς έκδοσης Πολεοδομικής Άδειας ή Άδειας Οικοδομής και δε σημαίνει κατ' ανάγκη ότι το συγκεκριμένο Φ/Β Πάρκο εγκρίνεται για να συνδεθεί με το δίκτυο της ΑΗΚ ή ότι το δίκτυο της ΑΗΚ έχει τη δυνατότητα να απορροφήσει το σύνολο της παραγόμενης ενέργειας του Φωτοβολταϊκού Πάρκου. Επιπρόσθετα, οι παρούσες απόψεις ισχύουν για όσο χρονικό διάστημα θα ισχύει η εν λόγω Άδεια. Σε περίπτωση διαφοροποίησης των δεδομένων με βάση τα οποία θα εκδοθεί η σχετική άδεια, παρακαλώ να ζητηθούν εκ νέου οι απόψεις της ΑΗΚ.

Περιφερειακό Γραφείο Λευκωσίας-Κερύνειας-Μόρφου:

Φώτα Πίπτα 15 ΤΘ 21413 CY-1508 Λευκωσία Κύπρος

Τηλ: 357-22202000 Φαξ: 357-22202009 E-mail: eac@eac.com.cy

Website: www.eac.com.cy

Η ΑΗΚ είναι στη διάθεση σας για την παροχή οποιασδήποτε συμβουλής επί των πιο πάνω θεμάτων.

Με εκτίμηση,

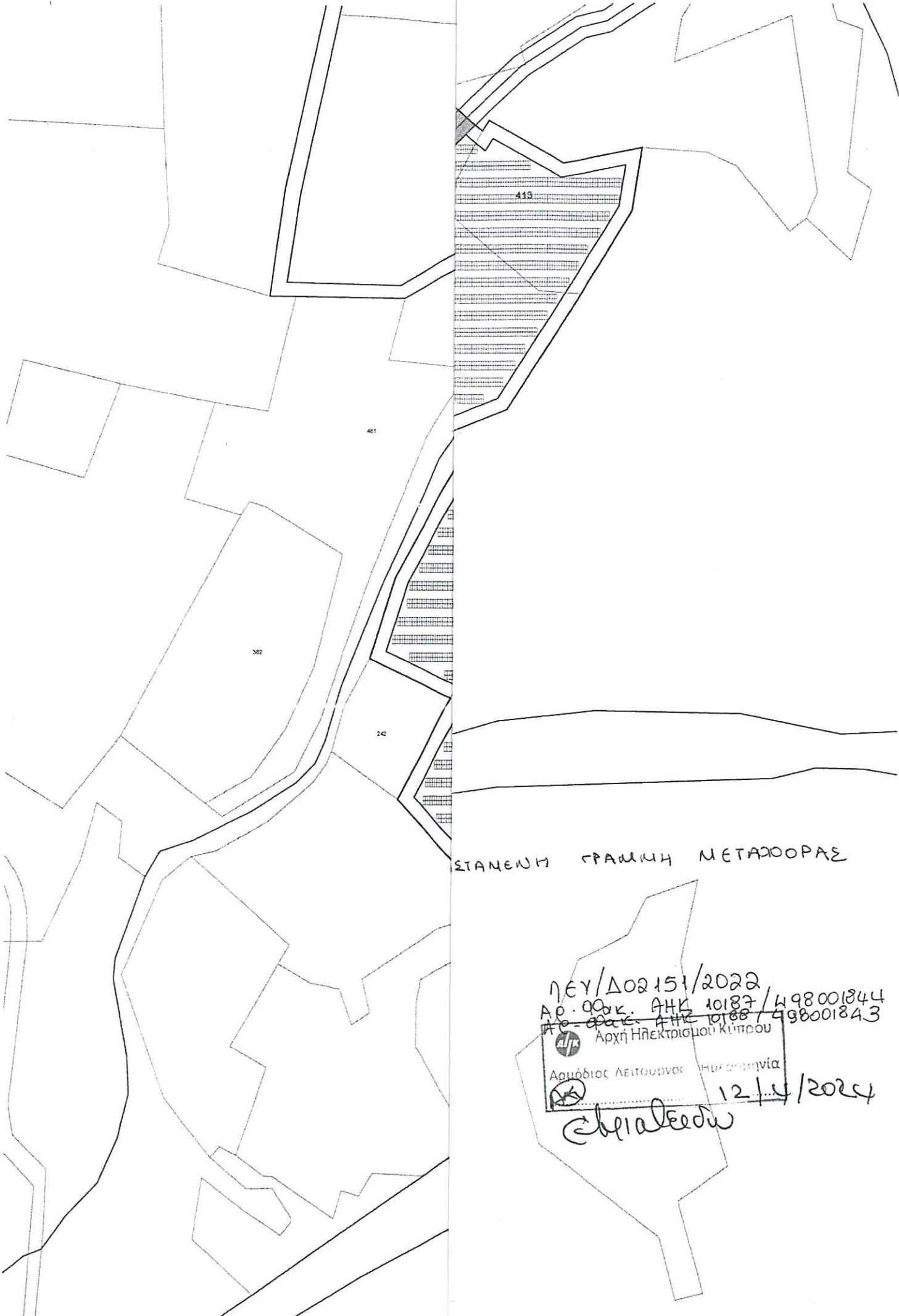
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΛΩΝΟΣ

Γιώργος Γεωργίου
Βοηθός Διευθυντής (Δίκτυα)
Μελέτες και Συνδέσεις
Περιφερειακό Γραφείο Λευκωσίας- Κερύνειας-Μόρφου

Αρμόδιος Λειτουργός για επικοινωνία: Νάσω Παρασκευά, τηλ. 22202035, φαξ. 22202330

Εσωκλείονται: Όροι και Απρόψεις Διαχειριστή & Διεύθυνσης Μεταφοράς Κεντρικών Γραφείων ΑΗΚ
και Σφραγισμένο Σχέδιο με τις θέσεις των ΥΣ ΑΗΚ

ΣΤΑΘΜΗ ΓΡΑΜΜΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ

ΠΕΥ/Δ02151/2022
Αρ. ΟΔΚ. ΑΗΚ 10187/498001844
Αρ. ΟΔΚ. ΑΗΚ 10188/498001843

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
Αρμόδιος Λειτουργός Ηλεκτρονική

12/4/2024
Chrysiadou

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Προς: Διευθυντή Διανομής Περιφέρειας

Λ-Κ-Μ

Από: Διευθυντή ΒΡΔ Μεταφοράς

Κεντρικά Γραφεία

Αρ. Πρωτ. μας: ΔΜ/245.95

Αρ. Πρωτ. σας:

Ημερ.: 30/08/2022

Διαβουλεύσεις για εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας εγκατάστασης Φωτοβολταϊκού Πάρκου Ισχύος 14MW, της Εταιρείας Vathia Gonia Solar Energy Ltd, στο τεμάχιο με αρ. 549, Φ/Σχ.31/25W2, στο Δήμο Γερίου, πάνω από το οποίο διέρχεται η Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς «Αθαλάσσα - Αλάμπρα».132kV.

Αρ. Φακ. Πολεοδομίας: ΛΕΥ/ Δ193/ 2021

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και παρακαλώ όπως επιπρόσθετα από τους δικούς σας όρους προς το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, συμπεριλάβετε και τα ακόλουθα που αφορούν την Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς «Αθαλάσσα - Αλάμπρα» 132kV που διέρχεται πάνω από το πιο πάνω τεμάχιο:

«Πάνω από το τεμάχιο με αρ. 549, Φ/Σχ.31/25W2, στο Δήμο Γερίου, διέρχεται τμήμα της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς «Αθαλάσσα - Αλάμπρα» 132kV, όπως φαίνεται στο τοπογραφικό σχέδιο που επισυνάπτεται ως Παράρτημα 'I'. Η πιο πάνω γραμμή έχει εγκατασταθεί σύμφωνα με τις σχετικές Πρόνοιες του Συντάγματος και του Νόμου και είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση χιλιάδων πολιτών της ευρύτερης Λευκωσίας καθώς επίσης και για την λειτουργικότητα του Συστήματος Μεταφοράς της Αρχής Ηλεκτρισμού.

Η Αρχή Ηλεκτρισμού ακολούθησε όλες τις διαδικασίες που προνοούν οι σχετικοί νόμοι και κανονισμοί για την εγκατάσταση της υπό αναφορά γραμμής υψηλής τάσης και προτού προχωρήσει στην εγκαθίδρυση αυτής της εναέριας γραμμής, εξασφάλισε όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις από τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, τις εμπλεκόμενες Αρχές και Υπηρεσίες, καθώς επίσης και όλες τις αναγκαίες συγκαταθέσεις.

Για τους λόγους που αναφέρονται, καθώς επίσης και το καλώς νοούμενο συμφέρον του συνόλου, το τμήμα της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς 132kV που διέρχεται πάνω από το πιο πάνω τεμάχιο δεν μπορεί να μετακινηθεί και ούτε υπάρχουν οποιαδήποτε σχέδια μετακίνησης/αποξήλωσης της γραμμής αυτής στο παρόν στάδιο.

Η πρακτική η οποία ακολουθείται μέχρι και σήμερα σε περίπτωση ανάπτυξης είναι να αφήνεται "λωρίδα γης" πλάτους 25 μέτρων κάτω από τη γραμμή Μεταφοράς 132kV (12,5 μέτρα από τον νοητό άξονα της γραμμής προς κάθε πλευρά) για σκοπούς πραγματοποίησης εργασιών συντήρησης ή επιδιόρθωσης της γραμμής. Ο νόμιμος ιδιοκτήτης της υπό αναφορά λωρίδας γης εξακολουθεί να είναι ο ιδιοκτήτης του τεμαχίου στο οποίο περιλαμβάνεται η λωρίδα γης, ο οποίος έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί τη λωρίδα αυτή εξαιρουμένης της οικοδομικής/ κατασκευαστικής ανάπτυξης.

Τονίζεται ότι, με βάση τον Περί Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 170, απαγορεύεται η ανέγερση οποιασδήποτε οικοδομής ή άλλης κατασκευής κάτω ή κοντά στις εναέριες Γραμμές Μεταφοράς, εκτός εάν εξασφαλιστεί η γραπτή συγκατάθεση του αναδόχου (δηλ. του εξουσιοδοτημένου να παρέχει ηλεκτρισμό προσώπου ή εταιρείας, που στην προκειμένη περίπτωση είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού). Σύμφωνα με τους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής και με την πρακτική που ακολουθείται, σε περίπτωση ανέγερσης οικοδομής ή οποιασδήποτε κατασκευαστικής ανάπτυξης, αυτή θα πρέπει να απέχει οριζόντια απόσταση τουλάχιστον 15,50 μέτρα από το νοητό άξονα (κέντρο) μιας εναέριας γραμμής Μεταφοράς 132kV.

Από το Χωροταξικό Σχέδιο που επισυνάπτεται ως Παράρτημα 'II' διαφαίνεται ότι

- Οι προτεινόμενοι Υ/Σ Διανομής εντός της προτεινόμενης ανάπτυξης πληρούν την ελάχιστη οριζόντια απόσταση των 15,5 μέτρων από το κέντρο της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς.
- Η "λωρίδα γης" που απαιτείται από τους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής πλάτους 25 μέτρων (12,5 μέτρα από τον νοητό άξονα της γραμμής προς κάθε πλευρά) εφαρμόζεται αφού τα πλησιέστερα προς την Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς φωτοβολταϊκά πλαίσια απέχουν απόσταση 12,5 μέτρα από το κέντρο της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς.

Αναφέρεται ότι, στην περίπτωση εγκατάστασης Φωτοβολταϊκών πλαισίων, η Αρχή Ηλεκτρισμού επιτρέπει χαλάρωση από την πολιτική της και αποδέχεται την ελάχιστη οριζόντια απόσταση των 12,5 μέτρων εγκατάστασης τους από το κέντρο της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς 132kV.

Με βάση τα πιο πάνω η Αρχή Ηλεκτρισμού δεν φέρει ένσταση στην έκδοση Πολεοδομικής Άδειας στην προτεινόμενη ανάπτυξη που αφορά την εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Πλαισίων πλησίον της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς νοουμένου ότι θα τηρούνται οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

- (i) Οι ιδιοκτήτες/αιτητές της πιο πάνω ανάπτυξης δεν θα προβούν σε οποιαδήποτε τροποποίηση στα σχέδια της προτεινόμενης ανάπτυξης (Παράρτημα 'II') κατά το στάδιο της κατασκευής ή και μετέπειτα χωρίς την έγκριση της Αρχής Ηλεκτρισμού.
- (ii) Θα γίνει κατάλληλη γείωση (κάτω του ενός Ω) των φωτοβολταϊκών πλαισίων, της μεταλλικής περιφραγής και όλων των μεταλλικών μερών της ανάπτυξης του Φωτοβολταϊκού Πάρκου, σύμφωνα με το πρότυπο ΙΕΕΕ 80.
- (iii) Την ευθύνη για τη διαπίστωση όσον αφορά την επιτόπου όδευση της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς και της απόστασης ασφαλείας, φέρει αποκλειστικά ο αιτητής.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, θα πρέπει οι ιδιοκτήτες/αιτητές της εν λόγω ανάπτυξης να αποδεχτούν και να εφαρμόσουν τους πιο κάτω όρους της Αρχής Ηλεκτρισμού που αφορούν την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών πλαισίων και των υποστατικών στο τεμάχιο αρ. 549, Φ/Σχ.31/25W2, πλησίον της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς. Οι όροι αυτοί της ΑΗΚ θα πρέπει να συμπεριληφθούν και στους όρους της Πολεοδομικής Άδειας για την ανάπτυξη του Φωτοβολταϊκού Πάρκου.

1. Η Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς θα θεωρείται ότι βρίσκεται συνεχώς υπό τάση 132kV.
2. Την ευθύνη για τη διαπίστωση όσον αφορά την επιτόπου όδευση της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς και της απόστασης ασφαλείας, φέρει αποκλειστικά ο αιτητής.
3. Οι ιδιοκτήτες/αιτητές της ανάπτυξης εντός του τεμαχίου αρ. 549, Φ/Σχ.31/25W2, δεν θα προβούν σε οποιοδήποτε τροποποιήσεις στα σχέδια της ανάπτυξης (Παράρτημα 'II') κατά το στάδιο της κατασκευής ή και μετέπειτα χωρίς την έγκριση της Αρχής Ηλεκτρισμού.
4. Οποιαδήποτε οικοδομή/ κατασκευαστική ανάπτυξη, θα πρέπει να απέχει οριζόντια απόσταση τουλάχιστον 15,5 μέτρα από το νοητό άξονα (κέντρο) της διερχόμενης Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς 132kV σύμφωνα με τους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής και με την πρακτική που ακολουθείται.

5. Οτιδήποτε βρίσκεται επί της οροφής δωματίων θα στερεωθεί μόνιμα και θα απέχει οριζόντια απόσταση τουλάχιστο 15,5 μέτρα από το κέντρο της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς 132 kV.
6. Δεν θα επιτρέπονται εργασίες επί της οροφής που θα επιβάλλουν την τοποθέτηση σκαλωσιών, σκαλών, αναβατορίων κτλ. σε οριζόντια απόσταση μικρότερη των 15,5 μέτρων από το κέντρο της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς 132kV αλλά και κάθετη απόσταση μικρότερη των 3,6 μέτρων από τις γραμμές.
7. Δεν θα χρησιμοποιηθεί γερανός, σκαλωσιές ή άλλα ανυψωτικά μηχανήματα κατά το κατασκευαστικό στάδιο οποιασδήποτε εργασίας ή και μετέπειτα πλησίον της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς της Αρχής Ηλεκτρισμού (θα πρέπει να διασφαλιστεί η απόσταση ασφαλείας ούτως ώστε σε περίπτωση πτώσης του γερανού να μην κτυπήσει πάνω στις Εναέριας Γραμμές Μεταφοράς).
8. Θα πρέπει ο εργολάβος και όλοι οι εργαζόμενοι κατά το στάδιο της κατασκευής, να ενημερωθούν από τον αιτητή για τους κινδύνους που υπεισέρχονται από την ύπαρξη της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς.
9. Αν στα κατασκευαστικά σχέδια γίνεται πρόνοια για διαφοροποίηση στα υφιστάμενα υψόμετρα του εδάφους στα σημεία κάτω ή πολύ κοντά στην Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς, αυτή δε θα ελαττώνει τις τωρινές αποστάσεις των αγωγών της γραμμής από το έδαφος. Σε ενάντια περίπτωση το θέμα να αναφερθεί στην ΑΗΚ για μελέτη και λήψη σχετικής απόφασης πριν αρχίσουν οι κατασκευαστικές εργασίες της ανάπτυξης του Φωτοβολταϊκού Πάρκου.
10. Στη περίπτωση διακίνησης οχημάτων εντός του τεμαχίου θα πρέπει να τηρηθεί ο περιορισμός που υπάρχει στους Κανονισμούς Μεταφοράς και Διανομής και στην πρακτική που ακολουθείται και αφορά την ελάχιστη κάθετη απόσταση των 3,6 μέτρων που πρέπει να υπάρχει μεταξύ της γραμμής μεταφοράς και του ψηλότερου σημείου των οχημάτων.
11. Θα πρέπει να γίνει κατάλληλη γείωση (κάτω του ενός Ω) των φωτοβολταϊκών πλαισίων, της μεταλλικής περίφραξης και όλων των μεταλλικών μερών της ανάπτυξης του Φωτοβολταϊκού Πάρκου, σύμφωνα με το πρότυπο ΙΕΕΕ 80. Επιπρόσθετα η κάθετη απόσταση μεταξύ του ψηλότερου σημείου της περίφραξης και του χαμηλότερου σημείου των αγωγών της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς δεν πρέπει να μικρότερη των 3,6 μέτρων.
12. Στις περιπτώσεις εργασιών στο χώρο του τεμαχίου θα πρέπει να γίνεται τακτικός καθαρισμός και βρέξιμο του εδάφους για τη μείωση της δημιουργίας σκόνης η οποία θα επηρεάσει την εύρυθμη λειτουργία του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων της ΑΗΚ.
13. Παρακαλώ να υποδείξετε στους αιτητές να συμμορφωθούν με τα πιο πάνω και τις πρόνοιες του Νόμου για τον Ηλεκτρισμό ΚΕΦ.170, Παρ. 32(1) και τόσο αυτοί όσο και ο εργολάβος που θα ασχοληθεί με τις εργασίες εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών πλαισίων και των υποστατικών στο τεμάχιο αρ. 549, Φ/Σχ.31/25W2 πρέπει να έχουν υπόψη τους την ύπαρξη της Εναέριας Γραμμής Μεταφοράς και τους κινδύνους που διατρέχουν, σε περίπτωση που δεν θα συμμορφωθούν με τα πιο πάνω.
14. Επιπρόσθετα ο εργολάβος πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός και να μην εναποθέτει προσωρινά όγκους χωμάτων ή άλλων υλικών κάτω από την Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς, έτσι ώστε να ελαττώσει το ύψος της γραμμής από το έδαφος, για να αποφευχθούν οποιαδήποτε ατυχήματα ή ζημιές και για τα οποία, τόσο ο αιτητής/ιδιοκτήτης, όσο και ο εργολάβος θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνοι.

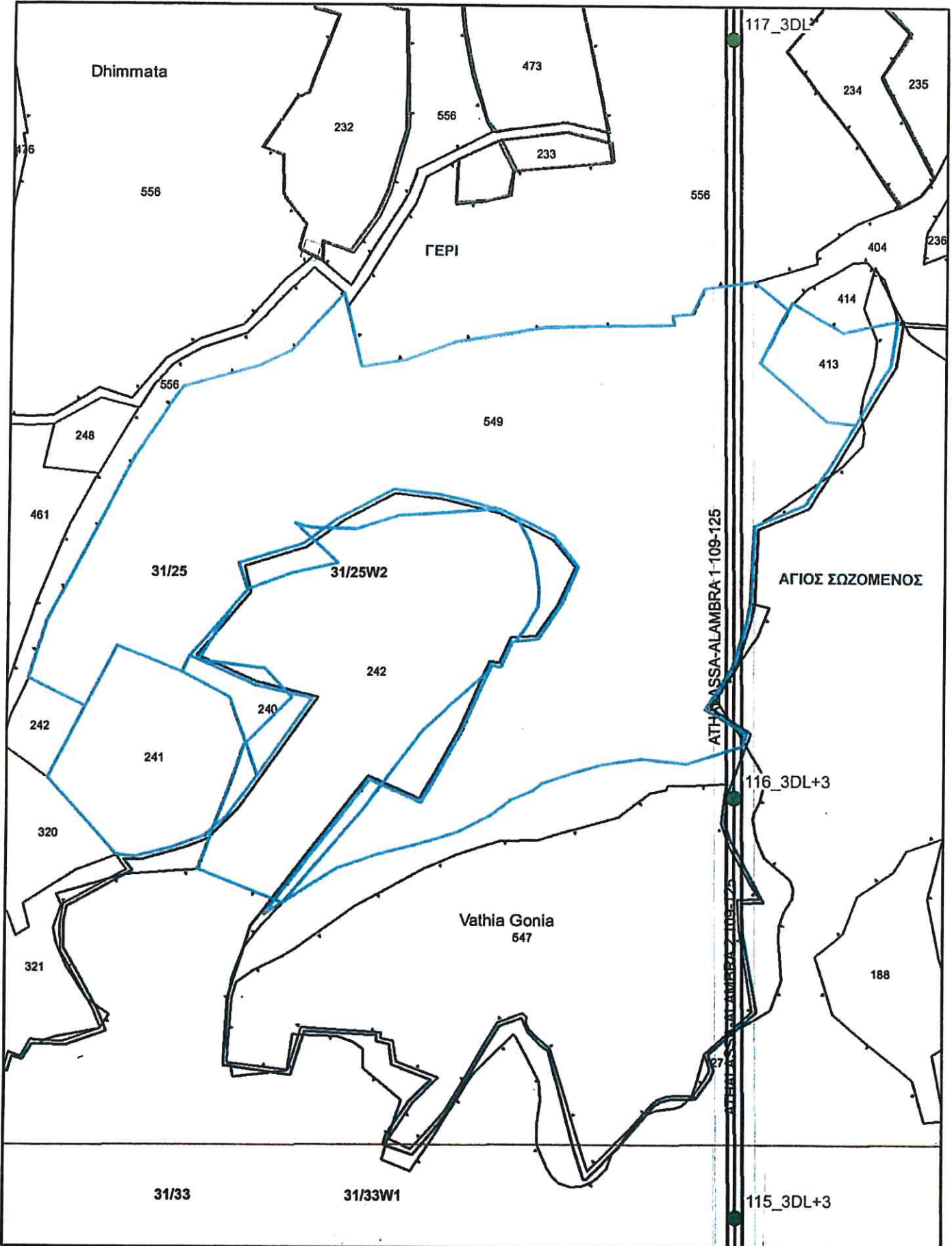
15. Η ΑΗΚ δεν φέρει καμιά ευθύνη και οι ιδιοκτήτες της ανάπτυξης στο τεμάχιο αρ. 549, Φ/Σχ.31/25W2, στο Δήμο Γερίου, είναι απόλυτα υπεύθυνοι για τυχόν απώλεια ζωής σε οποιοδήποτε άτομο, οποιοδήποτε ατύχημα, ζημιά στον εξοπλισμό της ΑΗΚ ή άλλο εξοπλισμό, τόσο κατά το στάδιο των εργασιών εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών πλαισίων, όσο και στο μέλλον. Το ίδιο ισχύει και για οποιοδήποτε αποζημιώσεις για ατύχημα ή άλλο γεγονός που θα είναι αποτέλεσμα της γεινίασης με την πιο πάνω Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς, γερανού, αναβατορίου ή άλλου μηχανήματος όπως προμήθειας σκυροδέματος, προσωρινού ή και μόνιμου κατασκευάσματος/ υποστατικού».

Με εκτίμηση

Κώστας Στασόπουλος
Για Διευθυντή ΒΡΔ Μεταφοράς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 'Ι'

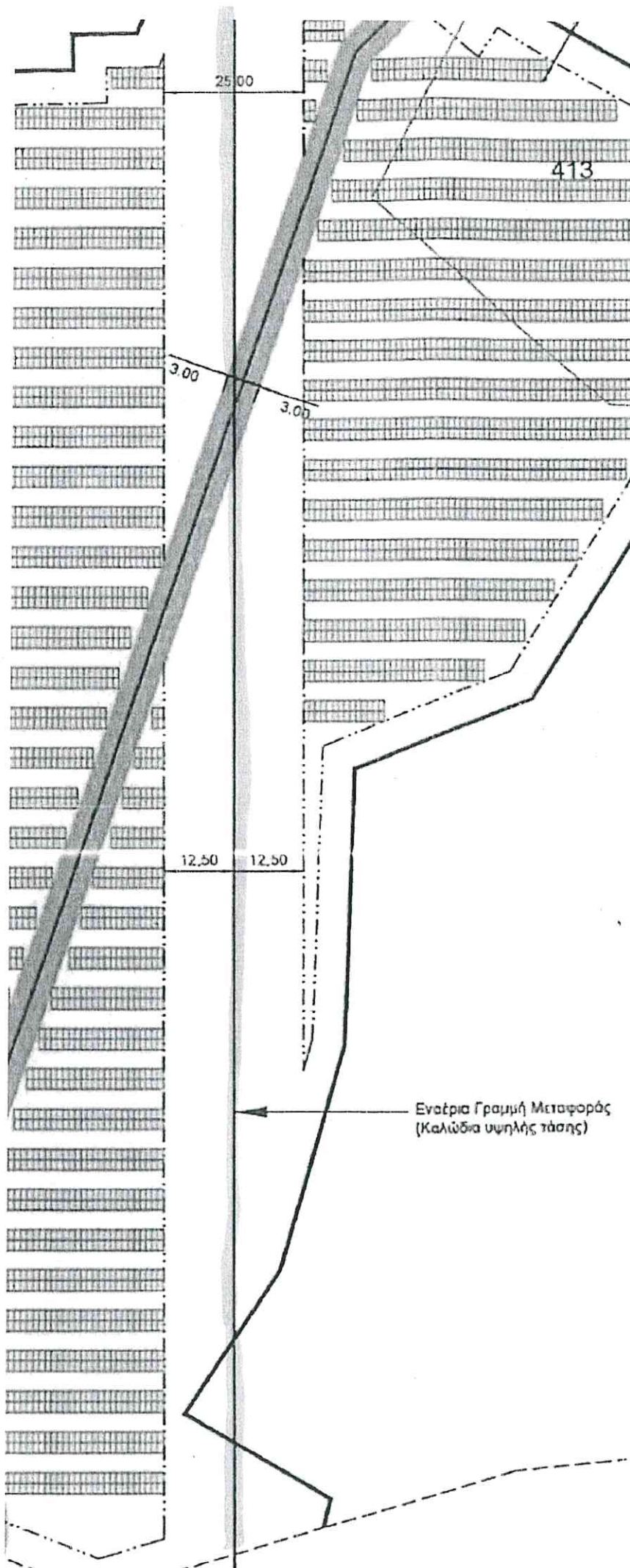

Εναέρια Γραμμή 220 kV/132 kV	Αγωγός Γείωσης
Εναέρια Γραμμή 132 kV	Αγωγός Γείωσης
Εναέρια Γραμμή 132 kV/66 kV	Λωρίδα Γης Συντ. Γραμμών
Εναέρια Γραμμή 66 kV	

Εκτύπωση: ε78035
 Ημερομηνία: 30/8/2022
 ΦΥΛΛΟ ΣΧΕΔΙΟ: 31/25W2 & 31/25
 Κλίμακα: 1:3.000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 'ΙΙ'

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 02.10.011.005.001.157

Αρ. Τηλ.: 22408986

E-mail: pcharalambous@environment.moa.gov.cy

12 Φεβρουαρίου 2024

ΜΕ ΗΛ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (centraltph@tph.moi.gov.cy)

Θέμα: Οι περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι του 2018 έως 2021

Γνωμοδότηση με βάση το άρθρο 29

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 14 MW, ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ "VATHIA GONIA SOLAR ENERGY LTD", ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΓΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ", ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΛΕΥ/02151/2022)

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. ΛΕΥ/02151/2022 και ημερ. 07.12.2022 και με βάση το άρθρο 29 των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021, σας αποστέλλω τη Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής σε σχέση με το έργο «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 14 MW, ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «VATHIA GONIA SOLAR ENERGY LTD», ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΓΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ, ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ».

2. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 31 του πιο πάνω Νόμου, παρακαλείστε όπως η απόφαση της Πολεοδομικής Αρχής κοινοποιηθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθεί την εφαρμογή των όρων που το αφορούν.

Παναγιώτης Χαραλάμπους
για Αν. Διευθυντή

Κοινοποίηση:

- Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
(υπόψη κου Φαίδωνα Ενωτιάδη)
- Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
(υπόψη κου Ιωάννη Χριστοφίδη)
- Διευθυντή Τμήματος Δασών
(υπόψη κου Κωνσταντίνου Χαραλάμπους)

(Σελ. 1)

- Διευθυντή Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων
(υπόψη κας Έλενας Φοινικαρίδου, κου Κώστα Αριστεΐδου και κας Αλεξίας Παναγή)
- Προϊστάμενο Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας
(υπόψη κου Πανίκου Παναγίδη)
- Πρόεδρο Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου
(υπόψη Δρ Ελένης Μορισσώ και Δρ Βύρωνα Ιωάννου)
- Πρόεδρο Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου
(υπόψη κας Μυρούλας Χατζηχριστοφόρου και κας Ευαγγελίας Ντάτση)
- Εκτελεστικό Διευθυντή Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου
(υπόψη κου Μάρτιν Χέλικαρ και κου Τάσσου Σιαλή)
- Εκτελεστικό Διευθυντή TERRA CYPRIA
(υπόψη κας Ζωής Μακρίδου, κας Κυριακής Μιχαήλ και κου Κλείτου Παπαστυλιανού)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 29 ΚΑΙ 30

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021

ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 14 MW,
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «VATHIA GONIA SOLAR ENERGY LTD», ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΓΕΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ, ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΛΕΥ/02151/2022)

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα έργα Νόμων του 2018 έως 2021, η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για το έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ. ΛΕΥ/02151/2022 και ημερ. 07.12.2022) για αξιολόγηση.

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο Κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπουν οι πιο πάνω Νόμοι, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Κατόπιν εξέτασης της Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, η Περιβαλλοντική Αρχή, με επιστολή της στις 08 Φεβρουαρίου 2023, ζήτησε την υποβολή Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ) ως απορρέουσα υποχρέωση σύμφωνα με τη Γνωμοδότηση της Στρατηγικής Μελέτης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από τη χωροθέτηση των έργων που αξιοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής (Πίνακας 1, σημείο 3), που εκδόθηκε στις 21/2/2022, για τις περιπτώσεις μεγάλων ηλιακών εγκαταστάσεων σε απόσταση μέχρι 500 μ. από Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) και Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του Δικτύου Natura 2000.

Η ΜΕΟΑ υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος στις 04.07.2023 και εξετάστηκε σε συνεδρία της *ad-hoc* Επιτροπής στις 04.10.2023. Η σχετική Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης ετοιμάστηκε και δημοσιεύτηκε στις 16.11.2023.

Η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΕΕΠΕ) εξέτασε το έργο σε συνεδρία της στις 19.12.2023, στα πλαίσια της Γνωμάτευσης της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) σχετικά με τη Χωροθέτηση των έργων που Αξιοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής». Κατά την παρουσίαση του έργου κρίθηκε σημαντικό να υποβληθεί ο τελικός χωροταξικός σχεδιασμός του έργου, ώστε να συνάδει με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στην παρουσίαση και αφορούν την παρουσία

υδατορεμάτων έξω από τα δυτικά σύνορα των τεμαχίων και διαμέσου του ανατολικού τμήματός τους, καθώς και για την παρουσία νησίδων φυσικής βλάστησης που εντοπίζονται κυρίως στο κέντρο των τεμαχίων του έργου.

Στις 19.01.2024, οι μελετητές του έργου απέστειλαν τον χωροταξικό σχεδιασμό που ζητήθηκε στην συνεδρία της Επιτροπής, και προωθήθηκε στα μέλη για τη διαμόρφωση των τελικών απόψεών τους.

Με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, την επιτόπια επίσκεψη, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και των Τοπικών Αρχών, και τη ΜΕΕΠ, ετοιμάστηκε η παρούσα Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του έργου σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία δύο (2) φωτοβολταϊκών πάρκων συνολικής ισχύος 14MW, στον δήμο Γερίου και την κοινότητα Αγίου Σωζόμενου της επαρχίας Λευκωσίας.

Το έργο προτείνεται να πραγματοποιηθεί εντός των τεμαχίων 240, 241, 413, 549, Φ/Σχ. 31/25W2 και 242 Φ/Σχ. 31/25, τα οποία έχουν συνολική έκταση 133023 τ.μ. Η πολεοδομική ζώνη των τεμαχίων 240, 241, 413, 549 είναι κτηνοτροφική Γγ1, ενώ το τεμάχιο 242 εντάσσεται στις πολεοδομικές ζώνες Γγ1 και Γ3. Η πρόσβαση στα τεμάχια γίνεται μέσω εγγεγραμμένου δρόμου. Η υφιστάμενη χρήση των τεμαχίων αφορά την καλλιέργεια σιτηρών. Στην ευρύτερη περιοχή εντοπίζονται εκτάσεις γεωργικής γης και χαμηλής βλάστησης καθώς και κτηνοτροφικά υποστατικά, λατομείο, καταφύγια ζώων (dog shelters), και αποθήκες. Σε μικρή απόσταση βρίσκεται το Εργοστάσιο Επεξεργασίας Λυμάτων Βαθιά Γωνία.

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται σε απόσταση περίπου 340 μέτρων βορειοδυτικά της Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (ΕΖΔ) «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος» του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000, με κωδικό CY2000002. Τα υπό ανάπτυξη τεμάχια βρίσκονται 1894 μ. από την οικιστική ζώνη του Δήμου Γερίου (βορειοδυτικά) και 3721 μ. από την οικιστική ζώνη της κοινότητας Ποταμιάς (νοτιοανατολικά).

Στο προτεινόμενο έργο θα εγκατασταθούν 28080 φ/β πλαίσια δυναμικότητας 460 Wp και θα τοποθετηθούν σε σειρές πάνω σε βάσεις στήριξης. Επίσης θα τοποθετηθούν 79 μετατροπείς τάσης και καλώδια για την διασύνδεση των πλαισίων. Για το έργο θα πρέπει να εγκατασταθούν δωμάτια μετρητών ΑΗΚ, δωμάτια παραγωγού, δωμάτια για εγκατάσταση βοηθητικού εξοπλισμού του παραγωγού, να κατασκευαστεί οδοποιία χωμάτινης επιφάνειας με χώρο στάθμευσης, και να τοποθετηθεί περίφραξη περιμετρικά της περιοχής μελέτης. Η συνολική έκταση που θα καλύψουν οι υποδομές του προτεινόμενου έργου εκτιμάται περίπου στις 85000 τ.μ. Η σύνδεση του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο της ΑΗΚ αναμένεται να γίνει στο νότιο άκρο των τεμαχίων από όπου διέρχονται υφιστάμενοι πάσσαλοι του δικτύου μέσης τάσης της ΑΗΚ. Η σύνδεση θα γίνει υπόγεια.

Το μεγαλύτερο μέρος του τεμαχίου της προτεινόμενης ανάπτυξης καταλαμβάνεται από ξηρικές καλλιέργειες ενώ περιλαμβάνει και περιοχές με φυσική βλάστηση (φρύγανα και ποώδη ξηροφυτική βλάστηση). Εντός των τεμαχίων, στο ανατολικό τμήμα τους, εντοπίζεται υδατόρεμα καθώς ένα άλλο υδατόρεμα συνορεύει στα δυτικά των τεμαχίων. Στα πλαίσια της ΜΕΟΑ πραγματοποιήθηκαν επιτόπιες καταγραφές στην περιοχή μελέτης και αναγνωρίστηκαν 61 φυτικά taxa, μεταξύ των οποίων δεν εντοπίζεται κάποιο είδος του Κόκκινου Βιβλίου της Χλωρίδας της Κύπρου και των Παραρτημάτων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Εντός του τεμαχίου καταγράφηκε ο οικότοπος 5420 - Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ο οποίος απαντά κυρίως σε χαμηλούς λόφους με βραχώδες υπόστρωμα και η κατάστασή του χαρακτηρίζεται ως κακή λόγω των ανθρώπινων παρεμβάσεων. Εντός και περιμετρικά του τεμαχίου φύονται άτομα του είδους *Ziziphus lotus*, χωρίς όμως να πληρούνται τα κριτήρια για χαρτογράφησή τους ως ξεχωριστό οικότοπο.

Για την καταγραφή της πτηνοπανίδας, πραγματοποιήθηκαν εννέα (9) ημερήσιες καταγραφές τις πρωινές ώρες και μία (1) βραδινή καταγραφή, μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου 2023. Κατά τις επισκέψεις πεδίου καταγράφηκαν συνολικά 49 είδη πτηνοπανίδας εκ των οποίων πέντε περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕC, μεταξύ τους το ενδημικό *Oenanthe cyprica*. Στη βλάστηση που αναπτύσσεται περιμετρικά του τεμαχίου εντοπίστηκαν επίσης δύο φωλιές των ειδών *Curruca conspillata* (Κοτσινοφτέρι) και *Sylvia melanocephala* (Τρυποβάτης).

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και των πιθανών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

3.1. Επιπτώσεις κατά τη φάση κατασκευής

3.1.1. Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα κατασκευής δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες. Η λανθασμένη διαχείριση αυτών των αποβλήτων, δύναται να προκαλέσει επιφανειακές απορροές, ή να εισχωρήσουν στα υπόγεια ύδατα. Σε τέτοια περίπτωση μπορεί να επηρεαστούν αρνητικά τα υδατορέματα που εντοπίζονται έξω από τα δυτικά σύνορα των τεμαχίων και διαμέσου του ανατολικού τμήματός τους.

3.1.2. Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα προκληθούν από τη δημιουργία στερεών μη-επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού), τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος και την πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων. Αναμένεται κάλυψη περίπου 50 τ.μ. με σκυρόδεμα για σκοπούς εγκατάστασης δωματίου μετρητών και λειτουργικών υποδομών για το έργο.

3.1.3. Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων κατασκευής και του σχετικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθούν σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών. Οι εργασίες κατασκευής των νέων εγκαταστάσεων του φωτοβολταϊκού πάρκου αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές, αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

3.1.4. Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο και τα πιθανά προβλήματα αισθητικής ρύπανσης μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στον χώρο του εργοταξίου και τη μετακίνηση του εξοπλισμού στο οδικό δίκτυο.

3.1.5. Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Οι επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τις εργασίες κατασκευής εντοπίζονται κυρίως στην κατανάλωση καυσίμων κατά τη λειτουργία των μηχανημάτων κατασκευής.

3.1.6. Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Η απώλεια χλωρίδας και πανίδας και η αλλαγή των χαρακτηριστικών των βιότοπων στην ΑΠΜ μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες τοποθέτησης των υλικών κατασκευής και από τις εργασίες κατασκευής του έργου. Η χρήση γης θα αλλάξει από φρυγανική και ποώδη ξηροφυτική βλάστηση, σε αυτή της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (φωτοβολταϊκά). Επιπλέον, ο οικότοπος 5420 - Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ που καταγράφηκε εντός του τεμαχίου, δύναται να επηρεαστεί αρνητικά. Η υλοποίηση του έργου δεν αναμένεται να προκαλέσει αλλαγές στην πανίδα, εφόσον τα διάφορα ζώα χρησιμοποιούν τα τεμάχια του έργου κυρίως για προσπέλαση και τροφοληψία.

3.1.7. Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβος, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν σημαντικά το περιβάλλον λόγω της θέσης των τεμαχίων, τα οποία βρίσκονται σε μακρινή απόσταση από την πλησιέστερη οικιστική περιοχή. Η στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται ότι θα αυξηθεί στην περιοχή, χωρίς όμως να ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας - τα 55dB(A) για τον δείκτη ημέρας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό δίκτυο κατά την κατασκευή του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθούν κατά τη διάρκεια μεταφοράς των πλαισίων και των βάσεων, τη μεταφορά του μπετόν και των άλλων δομικών υλικών.

3.2. Επιπτώσεις κατά τη φάση λειτουργίας

3.2.1. Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Αναμένεται η δημιουργία πολύ μικρών ποσοτήτων υγρών και στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του έργου, από τις εκπλύσεις των πλαισίων και τη δραστηριότητα των εργαζομένων στο έργο, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τα υδατορέματα που συνορεύουν και διατρέχουν τα τεμάχια του έργου. Θα χρησιμοποιούνται 70 κ.μ. νερό ανά έτος για την έκπλυση των πλαισίων, που θα γίνεται δύο φορές το χρόνο.

3.2.2. Επιπτώσεις στο έδαφος

Δεν αναμένεται να υπάρξει δημιουργία ποσότητας στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του έργου ενώ οι αντίστοιχες ποσότητες υγρών αποβλήτων θα είναι μικρές. Το έργο δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στη γεωλογία και στο φυσικό ανάγλυφο της περιοχής.

3.2.3. Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του έργου αφού η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι σύμφωνη με το σύγχρονο μοντέλο της αειφόρου ανάπτυξης του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής που επιβάλλει τον μηδενισμό όπου είναι δυνατόν των εκπομπών ρύπων στο περιβάλλον και τη μεγιστοποίηση της διατήρησης των φυσικών ενεργειακών πόρων.

3.2.4. Επιπτώσεις στο τοπίο

Αφορά τον βαθμό οπτικής όχλησης που προκύπτει από την οπτική παρενόχληση ή παρεμπόδιση που προξενεί το έργο σε κάποιο παρατηρητή. Η κατασκευή του έργου θα

προκαλέσει περιορισμένη οπτική όχληση που αφορά το κάλλος του τοπίου, στους διερχόμενους από τον δρόμο.

3.2.5. Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Δεν αναμένονται επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τη λειτουργία του έργου αφού δε θα καταναλώνει ενέργεια. Θα υπάρχει κατανάλωση 70 κ.μ. νερού για πλύσιμο των πλαισίων, ετησίως.

3.2.6. Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Κατά το στάδιο της συντήρησης αναμένεται να αυξηθεί η στάθμη θορύβου στην περιοχή σε πολύ μικρό βαθμό και παροδικά. Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία θα υπάρξουν σε περίπτωση πυρκαγιάς ενώ αρνητικές επιπτώσεις στην κυκλοφορία και στην οικονομία δεν αναμένονται να υπάρξουν.

3.3. Επιπτώσεις κατά τη φάση αποξήλωσης

3.3.1. Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα αποξήλωσης δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες. Η λανθασμένη διαχείριση αυτών των αποβλήτων, δύναται να προκαλέσει επιφανειακές απορροές, ή να εισχωρήσουν στα υπόγεια ύδατα. Σε τέτοια περίπτωση μπορεί να επηρεαστούν αρνητικά τα υδατορέματα που εντοπίζονται έξω από τα δυτικά σύνορα των τεμαχίων και διαμέσου του ανατολικού τμήματός τους.

3.3.2. Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι κατεδαφίσεις των κατασκευών από οπλισμένο σκυρόδεμα (οικίσκοι) θα δημιουργήσουν στερεά, μη-επικίνδυνα απόβλητα (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού) τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος. Επιπλέον, η πιθανή, ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων, δύναται να επηρεάσουν το έδαφος.

3.3.3. Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές, αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρα αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων αποξήλωσης και του σχετικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθούν. Θα υπάρξει έκλυση σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές, αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

3.3.4. Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Κατά την αποξήλωση του έργου θα χρησιμοποιηθεί ενέργεια συμβατικού τύπου μέσω προσωρινών εγκαταστάσεων ηλεκτρισμού για τη λειτουργία των μηχανημάτων και του εξοπλισμού.

3.3.5. Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβος, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν το περιβάλλον. Η στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης αναμένεται ότι θα αυξηθεί στην περιοχή, χωρίς όμως να ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό κατά την αποξήλωση του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθούν κατά τη διάρκεια μεταφοράς των στερεών αποβλήτων που θα προκύπτουν από το χώρο του έργου.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Στη ΜΕΕΠ περιλαμβάνονται μέτρα μετριασμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τα στάδια κατασκευής και λειτουργίας του έργου και αφορούν τα πιο κάτω:

- Να γίνει οριοθέτηση και περίφραξη του εργοταξίου τουλάχιστο όπου θα τοποθετηθούν φωτοβολταικά πλαίσια.
- Κατά την τοποθέτηση των πλαισίων να ακολουθηθεί η υφιστάμενη τοπογραφία και να αποφευχθούν εκσκαφές πέραν των δύο μέτρων.
- Να τηρείται ρητά το χρονοδιάγραμμα των εργασιών του εργοταξίου.
- Να εφαρμόζεται Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας Εργοταξίου.
- Να γίνεται συστηματικός έλεγχος και συντήρηση των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
- Να εφαρμόζεται Σχέδιο Δράσης σε περίπτωση διαρροών μηχανέλαιων από τα μηχανήματα / οχήματα και σε περίπτωση παρουσίας πυρκαγιάς.
- Να τοποθετηθούν κάδοι στο εργοτάξιο και να υποδειχθούν χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων. Επίσης να γίνεται διαχωρισμός των αποβλήτων ανά είδος.
- Να γίνεται διαχωρισμός και διάθεση στερεών αποβλήτων σε αδειοδοτημένους χώρους απόρριψής τους.
- Να απομακρύνονται αυθημερόν τα απόβλητα από το εργοτάξιο.
- Να φροντίζονται και να καθαρίζονται ημερησίως οι χώροι εργασίας.
- Να γίνεται διαβροχή των οδικών προσβάσεων ή των σημείων, όπου εκπέμπεται σκόνη.
- Να χρησιμοποιείται χημική τουαλέτα στο εργοτάξιο.
- Η αποψίλωση της χλωρίδας να γίνει με μηχανικούς ή χειροκίνητους τρόπους, ώστε να αποφευχθεί η χρήση χημικών ουσιών.
- Σε περίπτωση παρουσίας μπαζών ή αδρανών υλικών, αυτά να καλύπτονται κατά τη μεταφορά τους και να διατίθενται σε μονάδες ΑΕΚΚ.
- Να αποφεύγεται να εκτελούνται εργασίες σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι στην περιοχή. Επίσης τα αδρανή ή τα μπαζα κατά την προσωρινή τους αποθήκευση στο εργοτάξιο να καλύπτονται με αδιαπέραστη πλαστική μεμβράνη ή άλλο αντίστοιχο υλικό.

- Ο χειρισμός των μηχανημάτων και των οχημάτων να γίνεται σύμφωνα με τις καλές πρακτικές και τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ).
- Σε περιπτώσεις κυκλοφοριακής συμφόρησης να υπάρχει άτομο που να ρυθμίζει την κυκλοφορία.
- Να γίνει χρήση έτοιμου σκυροδέματος.
- Η προσωρινή αποθήκευση και τοποθέτηση μηχανημάτων και υλικών κατασκευής να γίνεται εντός της ΑΠΜ.
- Να καθοριστούν δρόμοι πρόσβασης και στάθμευσης των οχημάτων και βαρέων οχημάτων.
- Ο καθαρισμός των πλαισίων να γίνεται χωρίς την χρήση χημικών.
- Ο νυχτερινός φωτισμός στο εργοτάξιο (σε περίπτωση που λειτουργεί για λόγους ασφαλείας), να είναι χαμηλής έντασης και κατευθυνόμενος προς το έδαφος και τις κατασκευές.
- Να απαγορεύεται η είσοδος των μηχανημάτων εντός της κοίτης των υδατορεμάτων.
- Να απαγορεύονται εργασίες επιχωμάτωσης ή απόρριψης μπαζών εντός της κοίτης των υδατορεμάτων, καθώς επίσης και εργασίες αποψίλωσης της χλωρίδας.
- Να τοποθετηθεί σήμανση στα όρια των υδατορεμάτων.
- Να δοθούν οδηγίες στο προσωπικό για την προστασία της χλωρίδας που βρίσκεται στην περίμετρο του τεμαχίου.
- Να μη γίνεται ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός του ΠΕ και γύρω από αυτόν.
- Για χρήση των σκευασμάτων καταπολέμησης των αγριόχορτων να τηρούνται οι κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής καθώς και οι πρόνοιες του Περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου 2002 μέχρι 2013 για την αποφυγή οποιασδήποτε ρύπανσης.
- Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π. 668/2004).
- Οποιαδήποτε άλλα στερεά ή/ και επικίνδυνα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο Κύριος του Έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
- Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του Κύριου του Έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
- Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του φωτοβολταϊκού συστήματος. Ο Κύριος του Έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.
- Να αποφεύγεται ο φωτισμός του έργου κατά τη διάρκεια της νύχτας.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται σε απόσταση περίπου 340 μέτρων βορειοδυτικά της Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (ΕΖΔ) «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος» του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000, με κωδικό CY2000002.

Σύμφωνα με την Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη ΣΜΠΕ από τη χωροθέτηση των έργων που αξιοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, που εκδόθηκε στις 21.02.2022, εκπονήθηκε ΜΕΟΑ η οποία εξετάστηκε σε συνεδρία της ad-hoc Επιτροπής στις 04.10.2023. Η σχετική Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης επισυνάπτεται.

Σύμφωνα με τα πορίσματα της ΕΟΑ η κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου δεν αναμένεται να έχει σημαντικές, μη αναστρέψιμες αρνητικές επιπτώσεις στην ΕΖΔ, κάτι που διασφαλίζεται περαιτέρω με την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων μετριασμού, που ενσωματώνονται στο Παράρτημα Όρων της παρούσας Γνωμοδότησης.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 28 των Νόμων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής, των εμπλεκόμενων Τμημάτων, την έκθεση προελέγχου και την επιτόπια επίσκεψη. Η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους πιο κάτω όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων, που επισυνάπτεται.

Στη Γνωμοδότηση επισυνάπτεται Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων.

Η Γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος όσο και η ισχύς της πολεοδομικής ή άλλης άδειας, νοουμένου ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί, δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων αυτή εκδόθηκε.

Κωνσταντίνος Χαραλάμπους
για τον Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.005.001.157

12 Φεβρουαρίου 2024

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

ΕΡΓΟ: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 14 MW, ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «VATHIA GONIA SOLAR ENERGY LTD», ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΓΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ, ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΛΕΥ/02151/2022)»

Οι απόψεις του Τμήματος Γεωργίας υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος μέσω του κύριου του έργου που του κοινοποιήθηκαν μέσω επιστολής (αρ. φακ. 5.33.005, ημερ. 22.11.2021) και είναι αρνητικές για τη δημιουργία του εν λόγω έργου, αφού τα τεμάχια αποτελούν συμπαγή γη και χαρακτηρίζονται ως μέτριας γονιμότητας.

Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης του έργου στην Επιτροπή, ζητήθηκε να υποβληθεί ο τελικός σχεδιασμός του έργου, στον οποίο να φαίνεται πώς ενσωματώθηκαν οι υποδείξεις τόσο της *ad-hoc* επιτροπής για την ΕΟΑ, όσο και της ΕΕΠΕ. Ο τελικός σχεδιασμός υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος στις 19.01.2024 από τον Κύριο του Έργου και εστάλη στα μέλη της ΕΕΠΕ για την τοποθέτησή τους. Πιο κάτω παρουσιάζονται οι απόψεις τους:

- Ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου (BirdLife Cyprus) με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις 01.02.2024 ενημέρωσε το Τμήμα Περιβάλλοντος ότι δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου διότι βάσει του αναθεωρημένου σχεδιασμού, φαίνεται ότι έχει αποκλειστεί η τοποθέτηση πλαισίων στις νησίδες φυσικής βλάστησης και στον οικότοπο 5420 που έχει εντοπιστεί και καταγραφεί στην περιοχή του έργου. Υπέβαλαν την εισήγηση να μην τοποθετηθούν πλαίσια στο κέντρο της ανάπτυξης όπου έχει δημιουργηθεί μια μικρή περιοχή τοποθέτησης πλαισίων, δυτικά της κεντρικής νησίδας φυσικής βλάστησης που βρίσκεται εντός του τμήματος ΦΠ 2 της όλης προτεινόμενης ανάπτυξης, ούτως ώστε να υπάρξει καλύτερη συνεκτικότητα της φυσικής βλάστησης και λιγότερος επηρεασμός της μωσαϊκότητας του τοπίου και του ανάγλυφου της περιοχής.
- Η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις 02.02.2024, το Τμήμα Δασών με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις 06.02.2024, και η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ) με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις 06.02.2024, ενημέρωσαν το Τμήμα Περιβάλλοντος ότι δε φέρουν ένσταση στην υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου νοουμένου ότι εφαρμόζονται όλοι οι όροι της Έκθεσης ΕΟΑ.
- Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις 04.02.2024 ενημέρωσε το Τμήμα Περιβάλλοντος ότι για τη διασφάλιση του εγγεγραμμένου υδατορέματος που διέρχεται από το δυτικό σύνορο των τεμαχίων του έργου, θα πρέπει να διατηρηθεί ζώνη προστασίας πλάτους τριών (3) μέτρων από το όριο του τεμαχίου. Σημειώνουν επίσης ότι σε περίπτωση που προτείνεται περίφραξη στο δυτικό σύνορο του εν λόγω τεμαχίου, τότε αυτή θα πρέπει να μετακινηθεί στα τρία (3) μέτρα της ζώνης προστασίας που απαιτείται για τη διασφάλιση του υδατορέματος.

Οι απόψεις και τα σχόλια του Τμήματος Γεωργίας καλύπτονται από την Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) σχετικά με τη Χωροθέτηση των έργων που Αξιοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής».

Οι θέσεις του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων ενσωματώνονται ως όροι του σχετικού Παραρτήματος που επισυνάπτεται.

Στα πλαίσια του έργου δεν υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος απόψεις ή παραστάσεις από το κοινό, σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής Γνωστοποίησης σε δύο (2) εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (I): ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 14 MW, ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΝΑΘΙΑ ΓΟΝΙΑ SOLAR ENERGY LTD», ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΓΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ, ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΛΕΥ/02151/2022)»

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι:

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Γνωμοδότηση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος θα μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
5. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 (Αρ. 106(Ι)/2002) μέχρι 2013 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Νομοθεσίες, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Εθνική Νομοθεσία/Ελεγχος και Προστασία της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους], εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
6. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
7. Να χρησιμοποιείται μόνο το υφιστάμενο οδικό δίκτυο για την εξυπηρέτηση των αναγκών κατασκευής, λειτουργίας και αποξήλωσης του έργου.
8. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
9. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
10. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας.

11. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Γνωμοδότησης κατά το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου.
12. Να υποβληθεί σχεδιαστική λεπτομέρεια της περιφράξης του δυτικού συνόρου του τεμαχίου 549 που εφάπτεται υδατορέματος για έγκριση από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων στο στάδιο της Άδειας Οικοδομής. Σημειώνεται ότι η περιφράξη σε αυτό το σημείο να τοποθετηθεί τρία (3) μ. από το σύνορο του τεμαχίου. Ο όρος είναι Ουσιώδης

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου:

13. Ο εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ., ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ.), που εκδίδεται δυνάμει των Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022 και Κανονισμών του 2023(Κ.Δ.Π. 112/2023) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους.
14. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.
15. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις εργασίες του έργου.
16. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στον χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Κ.Κ.
17. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
18. Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΚΚ) σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών του 2023 (Κ.Δ.Π.112/2023) για την διαχείριση των ΑΚΚ, στα πλαίσια των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022.
19. Ο επιβλέπων μηχανικός να έχει την ευθύνη παρακολούθησης υλοποίησης του ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των Α.Κ.Κ, σύμφωνα με τον Κανονισμών του 2023 (Κ.Δ.Π.112/2023).

20. Σε περίπτωση που οι χώροι των εργοταξίων δεν δύναται να περιοριστούν αποκλειστικά εντός των τεμαχίων χωροθέτησης του έργου, τότε να εφαρμόζονται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2023 [Κ.Δ.Π. 112/2023], για εξασφάλιση έγκρισης για χώρο εργοταξίου, εκτός των τεμαχίων του έργου.
21. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
22. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ.) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και σε στεγασμένο χώρο με βάση από μπετόν και με περιτοίχισμα.
23. Στους χώρους του εργοταξίου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.
24. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και συντήρησης του εξοπλισμού και από τυχόν διαρροές (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, κενοί περιέκτες καυσίμων, πετρελαιοειδών, λιπαντικών, διαλυτών και άλλων επικίνδυνων χημικών ουσιών, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022.
25. Η προσωρινή αποθήκευση των στερεών αποβλήτων που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε χώρο εντός των ορίων του τεμαχίου και σε σημεία τα οποία δεν θα δημιουργήσουν οποιαδήποτε όχληση.
26. Η απόθεση των κατασκευαστικών υλικών, αποβλήτων και μηχανημάτων να οριστεί σε σημείο μακριά από την ΕΖΔ «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος» και εντός των τεμαχίων του έργου.
Ουσιώδης όρος από ΕΟΑ
27. Τα απόβλητα συσκευασίας που θα προκύπτουν να συλλέγονται, να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται προσωρινά με τρόπο που να μην επιβαρύνουν το περιβάλλον. Τα εν λόγω απόβλητα να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022.

28. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

29. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

30. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

i. Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.

ii. Να υπάρχει πρόγραμμα δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.

iii. Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 χλμ./ώρα) στους χωμάτινους δρόμους.

iv. Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από και προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορητών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.

v. Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.

vi. Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.

vii. Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυσμένων με αιωρούμενα σωματίδια.

viii. Να μειωθεί κατά το δυνατόν η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς και η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.

ix. Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.

31. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

i. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου

ii. Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου

- iii. Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών
 - iv. Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων.
 - v. Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας.
 - vi. Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
 - vii. Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.
32. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανakλάσεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.
33. Να γίνει χρονικός προγραμματισμός της φάσης κατασκευής, έτσι ώστε να πραγματοποιηθεί εκτός της περιόδου αναπαραγωγής ή/και μετανάστευσης των ειδών ορνιθοπανίδας. **Ουσιώδης όρος από ΕΟΑ**
34. Να γίνει η λιγότερη δυνατή επέμβαση στον χώρο και οι εκχερσώσεις και οι επιχωματώσεις να περιοριστούν στις απολύτως αναγκαίες.
35. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη, η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον, ώστε η πανίδα της περιοχής, να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. **Ο όρος είναι Ουσιώδης**
36. Να μη γίνει συμπίεση ή σφράγιση του εδάφους, ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος πλημμύρας και υδατικής διάβρωσης.
37. Το επιφανειακό έδαφος να διαφυλαχθεί για τη διατήρηση της ικανότητας απορρόφησης των όμβριων υδάτων.
38. Να διατηρηθεί ζώνη προστασίας του υδατορέματος που διατρέχει το ανατολικό τμήμα των τεμαχίων του έργου (549 & 413) πλάτους τουλάχιστον τριών (3) μ. εκατέρωθεν του ορίου της εγγεγραμμένης κοίτης του. Εντός της ζώνης αυτής δεν επιτρέπεται καμία επέμβαση. **Ο όρος είναι Ουσιώδης**
39. Να διατηρηθούν οι νησίδες φυσικής βλάστησης εντός των τεμαχίων της προτεινόμενης ανάπτυξης, στις οποίες καταγράφηκε ο οικότοπος 5420, όπως παρουσιάζονται στον τελικό σχεδιασμό του έργου που επισυνάπτεται. **Ουσιώδης όρος από ΕΟΑ**
40. Να διατηρηθεί η φυσική βλάστηση περιμετρικά του ΦΠ και μετά το πέρας των εργασιών να ενισχυθεί με φυτεύσεις ιθαγενών ειδών χλωρίδας. Με αυτό το μέτρο διατηρούνται και ενισχύονται οι χώροι φωλεοποίησης, ξεκούρασης, τροφοληψίας κλπ για τα μικρά είδη πανίδας και πτηνοπανίδας. **Ουσιώδης όρος από ΕΟΑ**

41. Να μην τοποθετηθούν πλαίσια στο κέντρο της ανάπτυξης όπου έχει δημιουργηθεί μια μικρή περιοχή τοποθέτησης πλαισίων, δυτικά της κεντρικής νησίδας φυσικής βλάστησης που βρίσκεται εντός του τμήματος ΦΠ 2 της όλης προτεινόμενης ανάπτυξης, ούτως ώστε να υπάρχει καλύτερη συνεκτικότητα της φυσικής βλάστησης και λιγότερος επηρεασμός της μωσαϊκότητας του τοπίου και του ανάγλυφου της περιοχής. Ο τελικός σχεδιασμός του έργου που επισυνάπτεται. Ο όρος είναι Ουσιώδης
42. Η σύνδεση με το δίκτυο της ΑΗΚ να γίνει με χρήση υπόγειων καλωδίων. Σε περίπτωση εναέριας σύνδεσης να τοποθετηθούν ανακλαστικές σημάσεις στα ηλεκτρικά καλώδια που θα συνδέουν τον υποσταθμό του προτεινόμενου ΦΠ με το δίκτυο ηλεκτρισμού της περιοχής. Ουσιώδης όρος από ΕΟΑ
43. Οι γραμμές σύνδεσης των πάρκων με το Δίκτυο της ΑΗΚ να μην χωροθετηθούν μέσα στην περιοχή η οποία εμπίπτει στο Δίκτυο Natura 2000. Ουσιώδης όρος από ΕΟΑ
44. Σε περίπτωση που τυχόν απαιτηθούν νέα καλώδια, υποσταθμοί ή άλλες συναφείς υποδομές σύνδεσης θα πρέπει απαραίτητα όλες να μονωθούν κατάλληλα, έτσι ώστε να αποτρέπεται η ηλεκτροπληξία στα πτηνά. Ουσιώδης όρος από ΕΟΑ
45. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας των εργαζομένων.
46. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

47. Να γίνει κατάλληλη σήμανση και να απαγορεύεται η είσοδος στην εγκατάσταση σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο ώστε να ασφαρίζεται η παρεμπόδιση ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.
48. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου, ο οποίος σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία να λάβει τα κατάλληλα μέτρα (π.χ. αποψίλωση ξηράς βλάστησης κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης υποδομής αντικεραυνικής προστασίας, και να προμηθευτεί τον απαιτούμενο πυροσβεστικό εξοπλισμό (πυροσβεστήρες κ.λπ.) για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
49. Να εξασφαλίζεται κατάλληλη πρόσβαση σε πυροσβεστικά οχήματα σε όλη την έκταση της ανάπτυξης.
50. Εφόσον γίνεται υγρός καθαρισμός των φωτοβολταϊκών πλαισίων, τότε να χρησιμοποιείται πιεστικό σύστημα νερού χαμηλής κατανάλωσης.
51. Η καταπολέμηση των ζιζανίων να γίνεται με μηχανικά μέσα. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, να γίνεται χρήση ζιζανιοκτόνων τα οποία να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμου του 2011, καθώς και με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΚΔΠ 93/2018).

52. Οποιαδήποτε απόβλητα προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα επίσης, με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2022.

53. Να μην χρησιμοποιείται φωτισμός το βράδυ σε ολόκληρη την εγκατάσταση. Φωτισμός να χρησιμοποιείται αν απαιτείται μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις.

54. Ο οποιοσδήποτε εξωτερικός φωτισμός στο έργο να είναι τύπου cut-off ώστε η φωτεινή δέσμη να κατευθύνεται προς το έδαφος και να μην διαχέεται, ιδιαίτερα προς την πλευρά της ΕΖΔ. Ουσιώδης όρος από ΕΟΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο αποξήλωσης του έργου:

55. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

56. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:

i. Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.

ii. Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.

57. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, 2024

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΠΕΡΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ
ΝΟΜΟΥ 153(Ι)/2003 (ΑΡΘΡΑ 6.3 ΚΑΙ 6.4 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 92/43/ΕΟΚ)**

**ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΓΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ**

**ΕΙΔΙΚΗ ΖΩΝΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ
ΑΛΥΚΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ -ΑΓΙΟΣ ΣΩΖΟΜΕΝΟΣ CY2000002**

Αρ.Φακ. 02.15.003.001 και 02.15.004.003.001

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου ισχύος 14MW στον δήμο Γερίου και την κοινότητα Αγίου Σωζόμενου της επαρχίας Λευκωσίας.

Η Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης απαιτείται με βάση το Άρθρο 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και το Άρθρο 16 των περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμων 2003 έως 2015, για προτεινόμενα έργα τα οποία δύνανται να επηρεάσουν περιοχή του Δικτύου Natura 2000 και δεν είναι άμεσα συνδεδεμένα με τους στόχους διατήρησης και διαχείρισης της περιοχής. Η μελέτη εξετάστηκε σε συνεδρία της Ad-Hoc Επιτροπής, στις 4 Οκτωβρίου 2023, στην οποία έλαβαν μέρος εκπρόσωποι των Τμημάτων Περιβάλλοντος και Δασών, της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ) και του Terra Cyprica.

1.Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση

Η υπό μελέτη ανάπτυξη χωροθετείται στον δήμο Γερίου και την κοινότητα Αγίου Σωζόμενου της επαρχίας Λευκωσίας. Το έργο προτείνεται να πραγματοποιηθεί εντός των τεμαχίων 240, 241, 413, 549, Φ/Σχ. 31/25W2 και 242 Φ/Σχ. 31/25, τα οποία έχουν

συνολική έκταση 133.023 m². Η πολεοδομική ζώνη των τεμαχίων 240, 241, 413, 549 είναι κτηνοτροφική Γγ1, ενώ το τεμάχιο 242 εντάσσεται στις πολεοδομικές ζώνες Γγ1 και Γ3. Η πρόσβαση στο τεμάχιο γίνεται μέσω εγγεγραμμένου δρόμου. Η περιοχή μελέτης βρίσκεται σε απόσταση περίπου 340 μέτρων βορειοδυτικά της Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (ΕΖΔ) «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος» του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000, με κωδικό CY2000002. Το προτεινόμενο έργο αφορά την εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Πάρκου δυναμικότητας 14MW. Στην ευρύτερη περιοχή εντοπίζονται εκτάσεις γεωργικής γης και χαμηλής βλάστησης καθώς και κτηνοτροφικά υποστατικά. Σε μικρή απόσταση βρίσκεται το Εργοστάσιο Επεξεργασίας Λυμάτων Βαθιά Γωνία.

Το προτεινόμενο έργο θα αποτελείται από:

- 28.080 πλαίσια ισχύος 460Wr το κάθε ένα
- 79 μετατροπείς και καλωδίωση των πλαισίων
- υποσταθμό της ΑΗΚ
- εσωτερική χωμάτινη διέλευση για πρόσβαση προς τα πλαίσια
- περίφραξη περιμετρικά των τεμαχίων

2. Χαρακτηριστικά των προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 και της περιοχής μελέτης

2.1 Χαρακτηριστικά της ΕΖΔ Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος

Η ΕΖΔ «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος» συνδυάζει ποικιλία οικοτόπων, με την παρουσία του υδάτινου στοιχείου αλλά και αρκετές ιδιαιτερότητες. Περιλαμβάνει 12 τύπους φυσικών οικοτόπων του Παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας:

- 5220 – Δενδροειδή Matorrals με *Zyziphus*
- 6220 – Ψευδοστέπα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (*Thero- Brachypodietea*)
- 1310 – Πρωτογενής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα μονοετή είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών
- 1410 – Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*)
- 1420 – Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (*Sarcocometea fruticosi*)

- 1430 – Αλο-νιτρόφιλες λόχμες (*Pegano – Salsoletea*)
- 5330 – Θερμομεσογειακές και προερημικές λόχμες
- 5420 – Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum*
- 6420 – Υγροί μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες από *Molinio Holoschoenion*
- 92A0 – Δάση – στοές με *Salix alba* και *Populus alba*
- 8210 – Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση
- 92D0 – Νότια παρόχθια δάση – στοές και λόχμες (*Nerio-Tamaricetea* και *Securinegion tinctoriae*)

Τα μέτρα προτεραιότητας της ΕΖΔ περιλαμβάνουν τη διατήρηση και βελτίωση της κατάστασης των υδάτινων πόρων αλλά και των εναλλασσόμενων τύπων οικοτόπων και χρήσεων γης που εντοπίζονται στην περιοχή. Ακόμη, περιλαμβάνουν τη διατήρηση και βελτίωση της κατάστασης του φυτικού είδους *Ophrys kotschyi*, των χειρόπτερων *Rhinolophus hipposideros* και *Rousettus aegyptiacus*, καθώς και των βιοτόπων τους. Στην περιοχή απαντάται επίσης και το είδος *Mauremys rivulata*, του οποίου η διατήρηση και βελτίωση της κατάστασης αλλά και του βιοτόπου του αποτελεί μέτρο προτεραιότητας της ΕΖΔ.

2.2 Χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης

Το μεγαλύτερο μέρος του τεμαχίου της προτεινόμενης ανάπτυξης καταλαμβάνεται από ξηρικές καλλιέργειες ενώ περιλαμβάνει και περιοχές με φυσική βλάστηση (φρύγανα και ποώδη ξηροφυτική βλάστηση). Εντός των τεμαχίων εντοπίζεται υδατόρεμα. Στα πλαίσια της Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης πραγματοποιήθηκαν επιτόπιες καταγραφές στην περιοχή μελέτης και αναγνωρίστηκαν 61 φυτικά taxa, μεταξύ των οποίων δεν εντοπίζεται κάποιο είδος του Κόκκινου Βιβλίου της Χλωρίδας της Κύπρου και των Παραρτημάτων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Εντός του τεμαχίου καταγράφηκε ο οικοτόπος 5420 - Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ο οποίος απαντά κυρίως σε χαμηλούς λόφους με βραχώδες υπόστρωμα και η κατάστασή του χαρακτηρίζεται ως κακή λόγω των ανθρώπινων παρεμβάσεων. Εντός και περιμετρικά του τεμαχίου φύονται άτομα του είδους *Ziziphus lotus*, χωρίς όμως να πληρούνται τα κριτήρια για χαρτογράφησή τους ως ξεχωριστό οικοτόπο. Κατά τις επισκέψεις πεδίου καταγράφηκαν συνολικά 49 είδη πτηνοπανίδας εκ των οποίων

πέντε περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I της Οδηγίας 2009/147/EC, μεταξύ τους το ενδημικό *Oenanthe cypriaca*. Στη βλάστηση που αναπτύσσεται περιμετρικά του τεμαχίου εντοπίστηκαν επίσης δύο φωλιές των ειδών *Curruca conspicillata* (Κοτσινοφτέρι) και *Sylvia melanocephala* (Τρυποβάτης).

3. Πιθανές επιπτώσεις από την κατασκευή και λειτουργία του προτεινόμενου έργου

Σύμφωνα με τη Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, οι πιθανές επιπτώσεις κατά την κατασκευή του έργου, αναμένεται να αφορούν κυρίως τη διασπορά σκόνης και την πρόκληση θορύβου, λόγω των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών που θα λάβουν χώρα, οι οποίες θα είναι χρονικά περιορισμένες και αναστρέψιμες.

Κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα πραγματοποιηθεί αφαίρεση χλωρίδας, η οποία ενδεχομένως να επηρεάσει τα τρία ενδημικά είδη χλωρίδας τα οποία εντοπίστηκαν εντός του τεμαχίου της προτεινόμενης ανάπτυξης (*Teucrium micropodioides*, *Onobrychis venosa*, *Onopordum cyprium*). Εντός και περιμετρικά του τεμαχίου εντοπίζονται νησίδες φυσικής βλάστησης, ορισμένες από τις οποίες ενδεχομένως να εκχερσωθούν για την κατασκευή του προτεινόμενου έργου, συνεπώς θα επηρεαστούν οι πληθυσμοί των πτηνών που τους χρησιμοποιούσαν για τροφοληψία, ξεκούραση και φωλεοποίηση.

Κατά τη λειτουργία του έργου, οι επιπτώσεις αφορούν κυρίως την αύξηση της υφιστάμενης στάθμης θορύβου σε μικρό βαθμό κατά τις περιόδους συντήρησης του ΦΠ. Επίσης υπάρχει πιθανότητα πρόσκρουσης πουλιών στα φωτοβολταϊκά πλαίσια και αποπροσανατολισμός της πανίδας και της ορνιθοπανίδας. Αυτό μπορεί να αποτραπεί με την χρήση πλαισίων χαμηλής αντανακλαστικότητας.

Οι πιθανές συσσωρευτικές επιπτώσεις στην ΕΖΔ προέρχονται από διάφορες εγκαταστάσεις/χρήσεις στην ευρύτερη περιοχή του έργου:

- Άλλα υφιστάμενα και προτεινόμενα φωτοβολταϊκά πάρκα στην ευρύτερη περιοχή
- Κτηνοτροφικά υποστατικά
- Γεωργικές καλλιέργειες
- Λατομική δραστηριότητα στην ευρύτερη περιοχή

- Λειτουργία του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά

4. Συμπεράσματα

Για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του έργου στην ΕΖΔ «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος», στα αντικείμενα προστασίας και στους στόχους διατήρησής της λήφθηκαν υπόψη:

- α) η Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης,
- β) το Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής ΕΖΔ «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος»
- γ) η σχετική νομοθεσία και
- δ) οι εξειδικευμένες γνώσεις των ειδικών που συμμετείχαν στην Ad Hoc Επιτροπή.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία διαφάνηκε ότι, η κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου δεν αναμένεται να έχει σημαντικές, μη αναστρέψιμες αρνητικές επιπτώσεις στην ΕΖΔ, κάτι που διασφαλίζεται περαιτέρω με την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων μετριασμού.

Πιο αναλυτικά τα μέτρα που θα πρέπει να εφαρμοστούν:

- 1) Να γίνει χρονικός προγραμματισμός της φάσης κατασκευής, έτσι ώστε να πραγματοποιηθεί εκτός της περιόδου αναπαραγωγής ή/και μετανάστευσης των ειδών ορνιθοπανίδας.
- 2) Να διατηρηθούν οι νησίδες φυσικής βλάστησης εντός των τεμαχίων της προτεινόμενης ανάπτυξης, στις οποίες καταγράφηκε ο οικότοπος 5420.
- 3) Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο. Να μη γίνει βελτίωση, αναβάθμιση, διαπλάτυνση, ασφαλτόστρωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου.
- 4) Η σύνδεση με το δίκτυο της ΑΗΚ να γίνει με χρήση υπόγειων καλωδίων. Σε περίπτωση εναέριας σύνδεσης να τοποθετηθούν ανακλαστικές σημάσεις στα ηλεκτρικά καλώδια που θα συνδέουν τον υποσταθμό του προτεινόμενου ΦΠ με το δίκτυο ηλεκτρισμού της περιοχής.
- 5) Οι γραμμές σύνδεσης των πάρκων με το Δίκτυο της ΑΗΚ να μην χωροθετηθούν μέσα στην περιοχή η οποία εμπίπτει στο Δίκτυο Natura 2000.

- 6) Σε περίπτωση που τυχόν απαιτηθούν νέα καλώδια, υποσταθμοί ή άλλες συναφείς υποδομές σύνδεσης θα πρέπει απαραίτητα όλες να μονωθούν κατάλληλα, έτσι ώστε να αποτρέπεται η ηλεκτροπληξία στα πτηνά.
- 7) Οι μετακινήσεις των οχημάτων να περιορίζονται εντός του χώρου του εργοταξίου και οι κατασκευαστικές εργασίες να εκτελούνται στην περιοχή χωροθέτησης του φωτοβολταϊκού πάρκου.
- 8) Να μη γίνεται απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων εντός των τεμαχίων της προτεινόμενης ανάπτυξης ή γύρω από αυτά. Η απόθεση των κατασκευαστικών υλικών, αποβλήτων και μηχανημάτων να οριστεί σε σημείο μακριά από την ΕΖΔ «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος».
- 9) Να διατηρηθεί η φυσική βλάστηση περιμετρικά του ΦΠ και μετά το πέρας των εργασιών να ενισχυθεί με φυτεύσεις ιθαγενών ειδών χλωρίδας. Με αυτό το μέτρο διατηρούνται και ενισχύονται οι χώροι φωλεοποίησης, ξεκούρασης, τροφοληψίας κλπ για τα μικρά είδη πανίδας και πτηνοπανίδας.
- 10) Σε περίπτωση που χρειαστεί να γίνει μερική διαχείριση της άγριας βλάστησης στο χώρο που θα έχουν τοποθετηθεί τα πλαίσια τότε αυτή θα γίνεται με χειρωνακτικούς τρόπους, χωρίς τη χρήση εντομοκτόνων ή ζιζανιοκτόνων
- 11) Να χρησιμοποιηθούν πλαίσια χαμηλής αντανακλαστικότητας ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις στην πιηνοπανίδα της περιοχής,
- 12) Να αποφευχθεί η χρήση φωτισμού κατά τη διάρκεια της νύχτας, εκτός του ελάχιστου για σκοπούς ασφάλειας. Ο οποιοσδήποτε φωτισμός θα πρέπει να είναι cut-off ώστε να μην διαχέεται, ιδιαίτερα προς την πλευρά της ΕΖΔ.
- 13) Να αποφεύγεται η χρήση χημικών καθαριστικών κατά τον καθαρισμό των πλαισίων.
- 14) Τυχόν επιπρόσθετοι ή επί μέρους όροι είναι δυνατό να ενσωματωθούν στο στάδιο έκδοσης της Πολεοδομικής άδειας.

Τμήμα Περιβάλλοντος

Νοέμβριος 2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αρ. Φακ.: ΛΕΥ/Δ193/2022
Αρ. Τηλ.: 22609500, 22609510
Αρ. Φαξ: 22609397

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Τ.Θ. 26664, 1646 Λευκωσία

14 Ιουλίου, 2022

Φάνος Καραντώνης
Πενταδακτύλου 6
Τ.Κ. 2682, Παλαιομέτοχο
Λευκωσία

**Προκαταρκτικές απόψεις για χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας
για ανέγερση Φωτοβολταϊκού Πάρκου ισχύος 14 MW,
στα τεμ. 240, 241, 242, 413, 549, Φ/Σχ. 31/25W2, 31/25 στο Γέρι**

Αναφέρομαι στη διαβούλευση με αρ. ΛΕΥ/Δ193/2022, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η αίτηση αφορά Φωτοβολταϊκό Πάρκο στα πιο πάνω τεμάχια, τα οποία χωροθετούνται στη γεωργική περιοχή στο Γέρι.

Η ανατολική και δυτική πλευρά του τεμαχίου 549, και η δυτική πλευρά του τεμαχίου 242 εφάπτονται με δημόσια αργάκια, τα οποία θα πρέπει να διαφυλαχθούν με ζώνη προστασίας πλάτους 5 μέτρων από την εγγεγραμμένη κοίτη τους. Εντός της ζώνης προστασίας δεν επιτρέπεται καμία επέμβαση, όπως επιχωμάτωση ή εκσκαφή, εκχέρσωση, καταστροφή βλάστησης, ή ανέγερση οποιασδήποτε μόνιμης κατασκευής, όπως τοίχο αντιστήριξης, περίφραξης, δρόμου κτλ.

Σημειώνεται ότι οι τελικές μας απόψεις θα δοθούν μετά την αξιολόγηση της ΜΕΕΠ.

Μόνικα Στυλιανού
Επαρχιακή Μηχανικός